

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Kotoliške Bukvarne“.

Oznauila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 168.

V Ljubljani, v torek 26. julija 1892.

Letnik XX.

Prošnja do p. n. gostoljubnih Ljubljančanov!

Podpisani osnovalni odbor vabi katolike iz slovenskih pokrajin na I. slovenski katoliški shod v Ljubljano.

Nadejati se je, da mnogi sprejmó to vabilo ter pridejo 30. in 31. avgusta t. l. v Ljubljano. Dolžnost naša je, da jih kot brate in rojake dostojno sprejmemo in jim bivanje v naši sredi kolikor moči napravimo prijetno.

Prepričani smo, da bodo Ljubljančani i ob tej priliki pokazali svojo znano gostoljubnost, prosimo zato svoje rojake v Ljubljani v imenu tujih góstov za naslednjo uslugo.

Kdor ima prostor, porabljen za prenočišče, in ga brez občutljive težave more prepustiti za dva ali tri večere tujim góstom ali brezplačno, ali pa proti primerni plači, naj blagovoli to naznaniti ali po dopisnici, ali osebno pripravljalnemu odboru za I. slovenski katoliški shod v Ljubljani (Semeniške ulice št. 2), ali pa v prodajalnicah gg.:

1. **Dolenc Oroslav**, Gledališke ulice hiš. št. 10;
 2. **Jenko Alojzij**, Marije Terezije cesta hiš. št. 5;
 3. **Petrič Frano**, Špitalske ulice;
 4. **Proseno Josip**, Slonove ulice;
 5. **Podrekar Gregor**, Sv. Jakoba trg hiš. št. 8;
 6. **Zorman Alojzij** Stari trg št. 7.
- To naj se zgodi vsaj do 15. avgusta tega leta.

Opozarjamo pa svoje ljubljanske rojake na to, da blagovolé natančno prijaviti, koliko sob, oziroma koliko postelj, da mogó prepustiti. Ulica, hišna številka, nadstropje in število vrat naj bodo točno zaznamovane. Vsakdo, ki izjavi osnovalnemu odboru, da prepusti kako prenočišče v ta namen, dobi do 29. avgusta list z imenom in stanom dotičnega gósta, da ga ne bode treba posebej predstavljati.

Ker je to delo častno in plemenito, upamo na obilno podporo od strani p. n. ljubljanskih svojih rojakov.

V Ljubljani, dné 16. julija 1892.

Osnovni odbor
za I. slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Po državnem zboru.

II.

Da imajo višje denarne moči precej oblasti v naši državi, pokazal je že odstop prejšnjega finančnega ministra viteza Dunajevskega, ki z Rothschildom in tovariši ni hotel delati kupčij. Iste moči, zdi se nam, so zmagale, ki je državni zbor dovolil avstrijskemu Lloydu v Trstu ogromno letno podporo in razven tega še brezobrestno posojilo, kar bo zneslo nad 40 milijonov. Mi priznamo važnost parobrodnega društva, kakor Lloyd, to svoje prepričanje smo izrekli že pri drugi priliki. Toda avstrijski Lloyd, ustanova barona Morpurga, ki je bil v ozki zvezi z Rothschildom, ni bil vreden nobene podpore. Država naj iz žepov davkoplačevalcev podpira državna podjetja, ne pa zasebna, kar je bil v resnici tudi Lloyd. Pri takih zasebnih podjetjih, ka-

terim je zagotovljena državna podpora, je moda, da razni ravnatelji in nadzorniki dobivajo visoke honorare, delničarji masne dividende, društvo pa leto za letom izkaže prazne blagajnice in znatne primanjkljaje. Recimo da so bile trditve dr. Luegerja o tržaškem Lloydu za polovico pretirane, istina je, da je društvo razmetavalo denar.

Enaka, če ne večja potratnost in brezbržnost je bila pri donavski parobrodni družbi, kateri je državni zbor iz raznih vzrokov dovolil zopet velikansko podporo. Poslanci, ki so glasovali za te podpore, vedó, zakaj so to storili; tudi nam so znani tehtni vzroki, zato nočemo poslanecem ničesa očitati. Konstatujemo pa, da je javno mnenje bilo proti temu, ker vsaka drobtina, ki nam pade z ministerske mize, je omočena v pelinu in žolču.

Posebno zanimivo pa je bilo zadnje zasedanje gledé na politične stranke. Znak političnega strankarskega življenja v zbornici je bil strah pred levičarsko vlado. Ta strah je vplival na mnoge poslance, da so glasovali za razne vladne predloge, in tako branili most, po katerem bi levica mogla splezati na državno ladijo.

Pri razpravi o valutnih predlogah se je naglašalo, da je državni zbor „luogo di traffico“ za levičarsko stranko. Dr. Steinwender, vodja nemških nacionalec, je zagnal krik zaradi nekaterih imenovanj višjih uradnikov. Nemškoliberalna levica ni mogla zaostati ter je z vsemi glasovi stopila v mešani zbor nemških nacionalec, ki poje staro pesen o zatiranem nemštvu v planinskih deželah. Dr. pl. Plener je v svojem govoru pri valutni debati naravnost izpovedal, da njegova stranka tudi strogo gospodarska vprašanja presoja s političnega stališča. In razmere v državnem zboru so jej jako ugodne. Brez nje vlada nema nobene večine, zato prodaje svoje glasove za razne koncesije.

LISTEK.

Neron.

(Priredil Vilinski.)

Naša povest je iz dóbe Neronovega vladarja. Neron je bil rimski cesar, ob enem pesnik, gledališki igralec, citralec, piskač, pevec, mečevalec, grozovitnež, materomorec, izmet lopovstva itd. Vrstniki so ga zasmehovali, kader so ga videli, drugi so ga kleli, kader so pomislili, kako sramoten jarem nosi narod. On in njegova družba sta izvršila že velik kup grozodejstev vsake vrste, toda Neron se še ni izpopolnil v hudodelstvih, ni še upepelil slavnega Rima, ni še očij pasel na živih gorečih plamenicah, povitih in posmoljenih kristijanov, postavljenih po njegovem vrtu!

Bilo je zjutraj zgodaj. Solnce je ravnokar vzišlo. Tu in tam so omahovali nekateri pijanci, prihajajoči od obilne in potratne pojedine. Tam je enakomerno stopala cesarska straža po trdem tlaku, zasledujoča prevratnike in buntovnike, kristijane. Vozovi s kmetov so škripali v mesto, na trg, natovorjeni z vsakovrstnim živlom. Razprostiral se je še jutranji hlad, svež in zdrav, neprijeten le onemu, ki je noč prebdel na planem. Tako je moralo biti človeku, noč presedevesemu na stopnicah Minervinega svetišča, ki se prav skrbno v plašč zavija, mrmra nekaj grških besed, pogleduje kvišku, pa stiska v kot, hoteč še nekoliko zadremati.

A ne more zatisniti očij: šum je vsak hip večji, ropot mlekarjev burniši, vpitje in klicanje sužnjev glasnejše, življenje zmeraj živahnejše. Vstane, z rokama si mane oči, široko zdeha, razmaljajoč roke, in natančniše si ogleduje kraj, na katerem je prenočeval.

„Resnica, hram Minervin, svete naše Palade Atene, váruhinje mojega rojstvenega mesta! Zares, dobro znamenje!“

Tako govoreč stopa na cesto. V tem se plaščaku približa mladenič, vitke postave, v belem in zlatopretkanem jopiču, z rudečim robcem okolu vratu morda zaradi hlada, gostih las, povezanih v biserno mrežico, napol glasno žvižgajoč si veselo pesenco. Mladenič obstoji, ugledavši plaščarja, ter se mu čudi par trenutkov.

„Pri Jupitru! Če me vse ne moti, ti si Licin, glasoviti stojik.“

„Me li poznaš? Kaj?“ poprašaje oplaščenec; a ko mladiča bistrejše pogleda, dene! „Res? Ti? Narcis?“

„Tako je; Narcis sem. Ali od kodi pa ti prihajaš, častni brat moje matere? Naravnost iz Aten?“

„Takoisto je, dragi moj sestranec. Sit sem življenja na deželi, rad bi videl lepoto tega svetovnega mesta.“

„Kaj slišim! Strogoživni stojik misli na ugodnosti življenja! kateri bog te je preslepil, častni moj Licin?“

„Čemu se tolikanj čudiš, Narcis? Sto in sto učenih Grkov je pustilo dom, napotilo se v Rim, sreče iskat. S tolikimi epikurejci, ciniki, peripatetiki, gramatiki, retorji — more semkaj prispeti tudi skromni stojik, mislim.“

„Ljubi moj Licin“, odgovarja Narcis — „pri gostoljubnem Jupitru, želim ti vse dobro, karkoli si misliti moreš, odkritosrčno. Kako vesel bom, če bom videl, da moje matere brat opravlja tu v Rimu visoko službo. Toda, moj Licin, s stojičnim modroljubjem ne boš veliko dosegel v današnjih časih in v teh razmerah. Povem ti brez ovinkov, stojično modroljubje ima v Rimu zdaj toliko cene, kakor vse ono Sardanapalu, kar ni streglo njegovemu razkošju. Cesar sam — saj me nihče ne sliši — ne mara stojikov; vsak dan je pričakovati, da jih požene.“

„Res? To ni verjetno, prelepi moj Narcis! Ni li Seneka, kolikor vem, cesarju najljubši prijatelj, njegov zaupni svetovalec, kaj ni ta stojik?“

„Ha! On stojik? Smejati se moram. Seneka, pa stojik! Morda z ustmi, v dejanju pač ne. Seneka je največi epikurejec, tako gotovo, kakor gotovo sem Narcis. To vsi vedo!“

„Čuden svet“, dene Licin. „Kje je resnica? Sama laž, vse zgolj sleparstvo! Kaj pa njegovi lepi spisi, polni hvale kreposti, polni slave zatajevajuja, polni priporočil zmernosti! Je li vse to ponarejeno? Samo licemerstvo?“

„Ponarejeno ali neponarejeno, to je vse eno. Toliko je gotovo, Rim se smeja Seneki, Rimljani se

Ko je vlada izdala nekaj administrativnih naredb, katere nemški levici neso ugajala, takoj se je oglasila, da brez koncesij ne glasuje za vredenje valute, dasi so njena glasila dan na dan naglašala važnost in strogo gospodarsko stran tega vprašanja. Dr. pl. Plener se je smejal v pest, ko je videl vlado v taki zadregi. Potrkal je na vrata grofa Taaffeja in bil sprejet. „Neue Fr. Presse je pisala o tej avdijenci: „Grof Taaffe mora ustreči zahtevam nemške levice, ker bi bila vsa nadaljna valutna razprava brez zmisla in koristi.“ Nekaj dni pozneje pa je dostavila: „Voditelji združene levice so večkrat naglašali, da morajo zahtevati varstva proti novim političnim napadom na nemško prebivalstvo... Grof Taaffe se je izjavil, da je pripravljen dovoliti zahtevam garancije, in klub združene levice se je prepričal, da je storil nov korak na poti, ki vodi do utrjenja nemškega vpliva v Avstriji.“

In res, vlada je sklicala zopet komisijo za razdelitev sodnih okrajev na Češkem. „Utrjenje nemškega vpliva“ na Češkem je glavna zahteva nemške levice. Čim glasneje nemški nacionalci kričijo o zatiranju Nemcev v planinskih deželah, tem večje koncesije dobiva nemška levica na Češkem. Nemško-nacionalni listi vsled tega nekako zavidajo levičarje, ki so si priborili po načelu „do ut des“ precej uspehov v minolem zasedanju. Ali pa so ti uspehi tudi častni, o tem smemo dvomiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. julija.

Notranje dežele.

Gospodska zbornica ima jutri menda zadnjo sejo v tem zasedanju, potem se pa odloži parlamentarna sezija do jeseni. Zbornica ima jutri rešiti valutne predloge, voliti delegate in pa vsprejeti še nekatere manj važne stvari.

Delegacije. Mej delegati, katere je izvolila zbornica poslancev, je 12 članov zedinjene levice, deset jih je iz konservativnega kluba, 5 iz mladočeškega kluba, 1 Moravec, 2 nemška nacionalca, 1 član jugoslovanskega kluba, 1 nemški konservativec, ki ni v Hohenwartovem klubu, 1 Lienbacherjevec, 1 Coroninijevec, 6 Poljakov, 1 Rusin. Strankam nekdanje zedinjene desnice pripada 18 poslancev, opozicijskim skupinam desnice pa 7, levica ima vkupe 15 delegatov. Če bode gospodska zbornica tako volila, kakor je lani, desnica v delegaciji ne bode imela večine. Delegaciji snideta se dne 29. septembra v Budimpešti.

Vrejenje valute. Finančni minister Steinbach bode poskušal brez Rothschildovega sodelovanja izvršiti finančne operacije, ki so v zvezi z vrejenjem valute. Poskusil bode neposredno konvertovanje, to je, obrnil se naravnost do lastnikov državnih papirjev. Za državo bode le ugodno, če bode to šlo. Ali vlada ima potem pričakovati hudo nasprotje od židovskih bogatinov in pa tudi od zedinjene levice v državnem zboru. Prejšnji finančni minister je imel podobne boje z Rothschildom in levičarji so mu zaradi tega metali polena pod nogo do zadnjega dne njegovega ministrovanja.

krohotoja njegovemu modrovanju, norčuje s ž njegovimi lepobesednimi priporočili, ter jih beró v kopelih. Govori in piše res vspodbudno, kako lepa je krepost, kako častitljiva vzdržnost, ali nihče se ne spominja, da bi se bil iz modroljubja odpovedal nasladnosti. Hvali ubožstvo, dokazuje vedno in vedno, kako veselo je ubožstvo, a vsakdo vé, da je sam — bogataš. No, takega stojika se cesar ne brani.“

„Po takem ti misliš, da s stojičnim modroslovjem v Rimu zdaj ne bo dosti opraviti.“

„Tako je; ž njim ni nič.“

„A kaj naj začnem?“

„Imenuj se gramatika ali retorja, pa glej, da prideš v imenitno hišo.“

„Je li vse ležeče na imenu?“

„Je; vse je odvisno od naslova; za stvar se nihče ne briga. Ko bi tudi ne bil tako učen, kakor si v resnici, in katera učenost te vsposobljuje, da si tako razumen slovničar kakor modroslovec, mogel bi vendar igrati veliko ulogo: nositi se slovesno, govoriti važnega lica, in verjeli ti bodo, četudi si povedal največjo neumnost.“

„Katero ulogo pa ti igraš, Narcis?“

„Jaz? Nobene, ali pa vsako, kakor hočeš! Družnik sem, bralec, piskar, plesalec, godec, pevec. Pri mizi zabavam gospoda, popoldne pa mu kot plemič spremljam gospo, kadar jo nosijo na vedrilo. Plačujejo me dobro, a jaz se jim smejam.“

„Pa se ne sramuješ, da se tako kosmatovestno živiš?“

(Dalje sledi.)

Mladočehi. V soboto zvečer je v mladočeškem društvu „Sladkovsky“ imel biti razgovor o pobratenju francoskih in čeških telovadcev in pa o izključenju čeških vseučiliščnikov. Sešlo se je kacic sto oseb, kar kaže, da Mladočehi več ne vlečejo. Prvi je poprijel besedo jezikovni učitelj Schmidt, ter je potovanje čeških „Sokolov“ v Nancy opisaval kot svetovno važen dogodek. Ker je pri tem obsojal ustavo in vladne naredba in v zvezi opominjanju vladnega komisarja ni hotel zmerneje govoriti, je vladni zastopnik razpustil zbor. To je dalo povod velikemu hrupu. Ljudje se neso hoteli raziti, dokler neso prišli stražniki in ljudij razgnali.

Bukovina. Rumunska stranka je jako nevoljna, da se pri imenovanju uradnikov preveč prezirajo Rumuni in se le tuji pošiljajo v deželo. Rumunska stranka bajé misli od vlade odločno zahtevati, da se bolj ozira na Rumune, in jej zapretili, da drugače Rumuni stopijo v opozicijo.

Hrvatsko. Skof Strossmayer izrekel se je proti nekemu časnikarju, da on ne verjame, da bi vlada kaj storila proti jugoslovanski akademiji. Akademija je pod varstvom zakona od cesarja potrjena. Dokler se drži zakonov, se jej ni ničesa bati. Njena pravila se ne morejo premeniti, če vsaj tri četrtine članov tega ne predlagajo in vlada ne pritrdi. Brez dovoljenja akademije se pravila akademiji premeniti ne morejo. Govori se, da hočejo jugoslovansko akademijo razpustiti, ali to bode težko šlo, ker se ne more dokazati, da je kdaj delala proti državi ali se izneverila svojemu namenu. V času svojega petindvajsetletnega obstanka še ni prišla nikdar z vlado navskriž. On ne verjame, da bi se našel hrvatski sabor, ki bi hotel svojo roko povzdigniti proti akademiji, ki je petindvajset let razširjala pred svetom hrvatsko ime. Tudi on ne veruje, da bi kaka vlada posegla po premoženju privatne korporacije, dokler se ta giblje v mejah zakona. Ko bi pa le s silo posegli po akademiji, bode on se umaknil sili, kakor se je papež, ko so Italijani dobili ključarja, da je odprl vrata v Kvirinalu, katerega so zaseli. Sili se mora umakniti, ker sila pravice ne pozna. Njemu bi potem drugega ne kazalo, kakor pri sodišču nazaj tirjati galerijo slik in vse drugo, kar je podaril, in pri znanostnih zavodih, s katerimi je bila v zvezi, protestovati proti nasilstvu. On pa misli, da se vlada že z ozirom na znanstveni svet ne bode upala kaj takega storiti.

Vnanje države.

Srbija. Objavljenje diplomatskih aktov v bolgarskih listih je kaj nepovoljen vtis napravilo v Srbiji. Če tudi ruski vladni listi ugovarjajo pristnosti teh aktov, vendar v Srbiji skoro vsi verjamejo, da so pristni. Vladni listi o tej stvari še molče, ali Garašaninovo glasilo odločno obsoja ta ruska rovanja proti samostojnosti balkanskih držav. Srbi morajo takemu postopanju odločno ugovarjati, ker nemajo nobenega poročstva, da bi se proti njim edenkrat ne delovalo z ravno takimi sredstvi. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj je vse spravljeno v arhivih ruskih zastopnikov na Balkanu. — Nedavno bi bilo še popolnoma brez pomena, kaj da piše „Videlo“, ali sedaj pa ni več. Odkar je prebivalstvo bolj spoznalo radikale, naprednjaki dobivajo vedno več vpliva v deželi. Garašanin pridobiva zopet spoštovanje v Srbiji.

Rumunija. V Rumuniji se vedno bolj zanimajo za stanje ogerskih Rumunov. Rumunska kulturna liga misli jeseni sklicati shod, na katerem se bode razgovarjalo, da bi se obrnili do velevlastij, ki naj bi posredovale v korist ogerskih Rumunov. Mi vemo, da do kacega posredovanja ne bode prišlo, ker Avstro Ogerska ni Turčija, v katere notranje zadeve se sme vsakdo mešati. Vsekako pa ni v korist ugledu naše države, če se začne po sosednih državah razpravljati o tem, kako se pri nas zatirajo narodi. Rumunija je ustavna država in javno mnenje vpliva tudi na vodstvo vnanjih zadev. Če bode občinstvo naši državi sovražno, tudi ni misliti, da bo vlada nas podpirala. Vedeti je treba, da Rusi itak vedno delujejo, da bi Rumunijo si pridobili proti Avstriji. Balkanski narodi tudi ne bodo marali za naše prijateljstvo, če bodo slišali, kako se prezira na Ogerskem ravnopravnost. Zatorej je obžalovati zatiranje Rumunov s stališča naše vnanje politike in je želeli, da se narodnostne razmere na Ogerskem zboljšajo.

Nemčija. Nasprotje mej jugom in severom se ne dá poravnati. Semtertje se kaže v jako čudnih oblikah. Poprej se južni Nemci nikakor neso posebno navduševali za Bismarcka, sedaj pa romajo k njemu v Kissingen iz južne Nemčije deputacija za deputacijo. Naj se pri tem govori karkoli, vsekako je to naperjeno proti cesarju in severnim Nemcem sploh. Severni Nemci se ne navdušujejo za berlinsko razstavo, pač pa južni že porabljujejo to priliko, da Pruse proglašajo za slabe Nemce. V vsem tem delovanju in gibanju se kaže, da hočejo južni Nemci dobiti več vpliva na državne zadeve in Pruse potisniti nekako v ozadje. Razpor mej cesarjem in Bismarckom jim daje ugodno priliko. Te težnje južnih Nemcev se bodo pokazale kmalu v vso javnostjo tudi v državnem zboru in zveznem svetu, kajti znano je, da več južno- in srednjemških vladarjev na skrivnem simpatizuje z Bismarckom. Ta boj mej severom in jugom pa gotovo ne bode okrepeal Nemčije.

Izvirni dopisi.

Z Vranskega, dne 23. julija. Savinjska dolina je čarovno lepa. Ona obsega postranske sestrice, v katerih domuje divna slovenska lepota. Bistra Savinja z znamenitimi dotoki Dretjo, Pako in Boljsko namaka vestno obdelana zemljišča — in ponosno gledajo velikani Ojstrica, Raduha, Oljšava, Rinka, Brana, Menina in drugi mnogoimeni planinski hribi na neomejen tek valov, ki nosijo vesele in tudi tužne pozdrave vrlim bratom Jugoslovonom.

Če prihajaš popotnik v savinjske krajine, vsepovsod nagloma opaziš, da tukaj biva vrlo katoliško ljudstvo. Cerkvice v dolinicah in na višavah so biser v naših okolih; kajti zvonov premili glas razlega se po gorjati širjavi savinjskih krajin.

Vrli savinjski narodnjaki so krepak steber južnoštajerskih Slovencev, katerih nezmoten značaj slovi daleč čez domače meje. Toda temu hvalevrednemu domoljubju zaslužijo nevenljiv narodni venec možje, ki modro, previdno, neodvisno, neustrašeno, značajno in z ljubeznijo do predrage domovine čuvajo nad svojimi, dobro vedoč, da jim bode enkrat na ta način lahko odgovarjati pred stolom božjim.

V dan sv. Ane — 26. t. m. — slavila bode naša župnija velevažen dan štiridesetletnice, katero bodo praznovali prečastiti gosp. Anton Balon, župnik in knezoškofijski svetovalec na Vranskem kot mnogozaslужni duhovnik.

Štirideset let je razmerno dolga doba za posameznika. Odkar so velečastiti gosp. duhovni svetovalec in župnik pri nas, — in to je že precej let, vsa olepšana in prenovljena je farna cerkev, da tudi tujec reče, tukaj je v resnici vse lepo in jako okusno vrejeno.

In če zaslišiš glas naših zvonov, rad postaneš in pritrdiš, takega zvonjenja v obližju ni slišati. Vse to — in mnogo drugih blagih činov storili so neutrudljivi prečast. naš župnik pri naši fari.

Blagonosno je bilo pa tudi duhovniško delovanje vsedrugod, kjer so z uspešnim trudom pastirovali, temu svedok je vseobčna pohvala.

O priložnosti slavnosti štiridesetletnice naj velja iz dua srca vdanih vernih faranov častitanje: „Velepoštovani in prečast. gospod župnik, uživajte še mnoga leta milost iz nebes, hvaležni Vam bomo, kateri Vas poznamo kot pobožnega duhovnega očeta, skrbnega verskega učitelja in domoljubnega izvanrednega iskrenega — Slovenca!“

Iz Ptuja, 21. julija. (Častiti slovenski pevci in slavna pevška društva!) Zopet Vam kličemo: „Pripnite si svoja pevška znamenja in nabrusite si, ne bojni meč, ampak pevške žile, ter hajdi k veliki pevski slavnosti „Slovenskega pevškega društva“ dne 14. avgusta v Šoštanj.“

Kakor je bil naš poziv vsako leto uslišan, tako ne dvomimo, da bode naš poklic posebno letos združil vse slovenske pevce pri omenjeni slavnosti, to tembolj, ker odpotujemo v raj slovenskega Štajerja, v rajsko Savinjsko in Saleško dolino, v kraje, kjer izvira bistra Savinja, kjer prebiva značajni in povsem narodni slovenski rod.

Ne odpotujemo tja, da bi budili tamošnje Slovence, da bi jih s petjem izpodbujali k vspešnejšemu delovanju na narodnem polju; pridemo k njim, da osebno spoznavamo te korenjake, ta zavedni slovenski rod. Hočemo se ž njim razveseljevati in s pesmijo poveljevati prelepo našo domovino.

„Slovensko pevsko društvo“ si je stavilo res prelepo nalogo, „gojiti in širiti slovensko pesem in ž njo narodno zavest po vseh krajih slovenske domovine“; to nalogo tudi vestno in vspešno izpolnjuje s tem, da prireja svoje velike pevške slavnosti vsako leto v drugem kraju, ter tako omogoči tudi preprostemu kmetu, se slavnostij udeleževati in občudovati milino slovenske pesmi.

Da so se vršile vse slavnosti tako velikansko, zahvaliti se imamo zavednosti in požrtvovalnosti kakor pojedinih pevcev, tako posebno raznih pevskih društev, koja so se vsikdar blage volje udeležila teh slavnostij, ki so postale pravi shodi in zbirališča slovenskega razumnštva; mnogokrat smo slišali pri odhodu klice: „Na veselo svidenje pri prihodnji slavnosti!“

Zakaj bi se jih pa tudi ne veselili, ko se vrše tako častno, ko se zabava pri njih staro in mlado, pomirijo vsa nasprotstva, navdušuje srce za vse lepo in blago. Osobito pa obeta postati letošnja slavnost velikanska, ker so nam svoje sodelovanje zagotovila tudi razna sokolska društva in je odbor

pridobil za njo izvrstno, šestintrideset mož broječo godbo.

Ne dvomimo, da bodo te vrstice še marsikatero pevsko društvo kakor tudi posamnega pevec, ki se morda še ni bil odločil za udeležbo naše slavnosti, napotile, da bode stopil v krog onih pevcev, ki se že marljivo vadijo za slavnost določenih pesmij.

Osobito pa se obračamo še do častitih slovenskih pevk, ponos našega društva, da se kakor do sedaj, tudi letos polnoštevilno udeležé pevske slavnosti. Naši mešani pevski zbori očarali so vselej in povsod navzoče občinstvo in njih navdušenost je dospela do vrhunca ravno pri mešanih zborih in pri milobi ženskih glasov.

V mnogobrojnem in mogočnem zboru, v katerem bodo združeni vsi slovenski pevci in pevski zbori, donelo bode 14. avgusta v slovenski pesmi géslo: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Ta dan se bodo zbrali slovenski pevci k narodnemu prazniku, posvečenemu slovenski pesmi.

Kdor je torej pevec in prijatelj lepega ubranega petja, komur je mar, da se z njim proslavlja lepa naša domovina, za njo ogreva naš slovenski rod, bode gotovo po svojih močéh pripomogel, da se slavnost zvrši v čast društvu in mili naši domovini.

S krepkim pevskim pozdravom Vam kliče: „Na veselo svidenje 14. avgusta v Šoštanj!“
Odbor „Slov. pevskega društva“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. julija.

(Javni napisi v Ljubljani.) Ljubljanski občinski svet je v seji dne 24. junija t. l. sklenil, da se premené imena nekaterim cestam, ulicam in trgom, in da bodo novi napisi samo slovenski. Današnja uradna „Laibacher Ztg.“ pa je objavila odlok deželne vlade kranjske na gospoda župana, s katerim se na podlagi § 84. občinskega reda za ljubljansko mesto prepoveduje izvršitev onega sklepa. Kot vzroki se navajajo v odloku, da po zadnjem ljudskem štetju prebiva v Ljubljani poleg 24.200 Slovencev tudi 5127 Nemcev, kateri imajo po členu 19. temeljnega zakona iz leta 1867 zajamčeno jednako-pravnost v šoli, uradu in javnem življenju, da je občinski zastop po tem zakonu moral za nemške otroke ustanoviti nemške ljudske šole, da je moral nemški mestni zastop leta 1876 dati javnim prostorom imena v obeh jezikih, da bi samo slovenski napisi utegnili motiti pri katastralnem aparatu in zemljiški knjigi in da je konečno 561 davkoplačevalcev vložilo protest zoper samoslovenske napise.

(Deželni glavar goriški) grof Fr. Coronini izrekel se je nasproti deputaciji goriških meščanov, katera ga je z županom na čelu v nedeljo prosila, naj opusti vsako misel na odstop od deželnega glavarstva, da hoče i nadalje vstrajati na svojem mestu, računajoč na zaupanje meščanov.

(Umrli) je dne 23. t. m. v Kranjski Gori c. kr. davkar Fran Windischer. — V Ihanu je te dni umrl Janez Starin, ki je kot grenadirski korporal služil pod Radeckim in se letos udeležil odkritja spomenika očetu Radeckemu na Dunaju.

(Umrli) je danes po dolgi bolezni Frančiška Klinar, sestra č. g. duhovnika pri Novi Štifti na Dolenjskem. Bodi blaga in postrežljiva rajnka v molitev priporočena, zlasti mnogim prijateljem njenih bratov.

(Rimski grob) so našli pri kopanju cestnega kanala na Marije Terezije cesti v Ljubljani. Grob je bil 2 metra pod cesto, iz moravškega kamna, 1,85 m dolg, 0,50 m visok. V grobu je ležalo dobro ohranjeno človeško okostje in mala posrebrana ploščica iz bronca.

(Gg. novomašniki tržaške škoflje) imeli bodo nove sv. maše: Elsnič Josip 31. julija v Roču, Havel Ladislav, 31. julija pri sv. Mateju poleg Kastva, Marchio Ivan, 31. julija v Muji, Skal-sky Josip, 31. julija pri sv. Ivanu v Trstu, Sifrer Ivan, 4. avgusta na Rožniku pri Ljubljani.

(Nove sv. maše) je daroval minolo nedeljo v Reinu pri Gradcu cistercijan č. g. o. B. Perše, sin bivšega državnega pravdnika v Ljubljani.

(Tatje) so nocoj vlomili v cerkev na Rožniku. Koliko so odnesli, nam še ni znano.

(Na graškem vsenčilišču) je bil včeraj promoviran doktorjem medicine g. Anton Schiffrer, asistent v tukajšnji belnišnici.

(Roparski napad.) Dne 20. t. m. sta dva cigana naspala Ano Ambrožič iz Gorij ter zahtevala

denar od nje. Neki cestar je odpodil lopova, katera so drugi dan zasačili.

(Za družbo sv. Cirila in Metoda) je gospa M. Bratanič iz St. Ilja pri Velenju darovala petsto goldinarjev. Slava domoljubni gospej in prisrečna zahvala!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Iz Postojine) se povrne dne 28. t. m. posebni vlak zvečer ob 9. uri in pride v Ljubljano ob 11. uri, torej ugodno za udeležence.

(Osnovni shod mestne ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda) vršil se je sinoči ob 6. uri v čitalničnih prostorih prav izborni. Zbralo se je krog 40 slovenskih gospa in gospic. Pooblaščenka gospa Murnikova pozdravi navzočne v toplih besedah naznanjajoč, da se je zglasilo že dokaj družabnic za osnovo posebne osrednje ženske podružnice. Pozivlja navzočne dame, da bi si izvolile načelnitvo, ki vodi vso zadevo do prvega obnovega zboru. Soglasno so izvoljene: Prvomestnica gospa Murnikova; podpredsednica gospa dr. Tavčar-jeva. Zapisničarica: gospica Ljudomila Foerster-jeva, njena namestnica gospa dr. Jenko-va. Blagajničarica: gospa dr. Gregorič-eva, namestnica: gospa dr. Ferjančič-eva. Kot odbornice: gospa Grasselli-jeva, gospa pl. Bleiweis-Trsteniška, gospa Souvan-ova, gospa Kušar-jeva. Kot zastopnici k glavni skupščini v Postojini sta izvoljeni: gospa Murnikova in gospa pl. Bleiweis-Trsteniška. — Prvomestnica naznanja, da je pristopilo že do 80 družbenic, mej temi tri pokroviteljice, namreč: gospa dr. Tavčar-jeva, gospica Arcé-tova in gospa Souvan-ova. — Prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda prof. T. Zupan izrazi svoje veselje nad vsem, kar je bilo ravnokar slišati. Dva podružnici na periferiji mesta sta se že osnovali, a ženstvo v središču mesta je nekoliko dalje premišljevalo, pa ta premišljeni čin je nekako postavil krono ženski delavnosti, ker upati je, da postane uprav ta podružnica najbolj znamenita. Včasih so se čuli glasi od drugod, da se v središču slovenskih dežel primeroma premalo stori v družbine svrhe, a že današnji shod ga navdaja z najboljšimi upi, da slovenske dame v Ljubljani bodo spolnile svojo dolžnost. Pozdravljajoč izvoljeno načelnitvo in vse navzoče prosi nadaljne požrtvovalnosti. — Na to še družbeni tajnik nekoliko pojasni društvene namene za vzgojo slovenske mladeži, kjer še nimamo javnih šol. Prepričal se je sam pri preskušnji v društveni šoli v Trstu, kako lepo napreduje mladina, ako je podučevana v mili materinščini. Ako bi družba ne imela ondi šolskih zavodov — obiskovalo bi do 400 otrok laške zavode, in tako bi bili slovenstvu izgubljeni. S podpiranjem naše družbe bodo č. dame pospeševale krščansko vzgojo slovenske mladeži.

(Iz Cirknice) se nam piše: Tombola, katero je priredila kmetijska podružnica v Cirknici v nedeljo, dne 24. julija, se je izvrstno obnesla. Vreme, poprej celi teden deževno, je bilo prijazno. Ljudstva se je sešlo silno mnogo iz raznih krajev. Celó z Vrhnike je prišlo mnogo odlične gospode. Pevci pod vodstvom g. profesorja Gerbića, cirkniškega rojaka, so izvrstno izvršili svojo nalogo. Pri čveterospjevu „Tičica gozdna“ smo občudovali zares slavčev glas opernega pevca, g. Bučarja. Jako poučen je bil poljuden govor tajnika c. kr. kmetijske družbe, g. Gustava Pirea. Tombola je bila živahna, kakor je sploh navada pri tacihih prilikah. Srečni dobitelji so bili zadovoljni z lepimi dobitki, ki so bili vsi od raznih dobrotnikov podarjeni. Najbolj vesel je bil seveda Luka Otoničar iz Cirknice, ud kmetijske družbe, ki je odpeljal glavni dobiček, lepo junico. Tudi kmetijska podružnica sme biti zadovoljna z izidom, ker tombola donesla ji je izdaten dobiček.

(Za Cirknico in okolico) se snuje ženska podružnica sv. Cirila in Metoda. Rodoljubna in podjetna gospa Matilda Sebenikar na Rakeku je nabrala že mnogo udov. V enem dnevu je pridobila 38 gospej in gospodičin za družbo. V kratkem se podružnica ustanovi.

(Iz Ilirske Bistrice) se nam piše: Minolo nedeljo popoldne se z reškimi vlakom pripelje mnogo članov „Planinskega društva“ s Sušaka pri Reki. Bili so od občinskega odbora Ilirske Bistrice in Trnovca in mnogobrojnega občinstva z burnimi živio-klici in streljanjem topičev prijazno sprejeti. Po obhodu obeh trgov zberó se v čitalniškem trgu k banketu. Banket je bil sijajno obiskan. Ob tej priliki so se napitnice vršile v smislu vzajemnosti Slovencev in Hrvatov. Nabrali so za družbo sv. Cirila in Metoda 23 gl., katere izročé tukajšnjemu gospodu

županu. Pri odhodu bili so zopet srčno pozdravljeni. Na svidenje tukaj ali v kratkem na Sušaku! L.

(„Droh“) je naslov dramatičnemu prizoru iz staroslovenske zgodovine, napisal abiturijent M. Prelesnik, ki ga bodo predstavljali na svoji slavnosti — za katero se vsi mladinsko ljubni slovenski krogi živo zanimajo — ljubljanski gimnazijski abiturijenti. Prizor, kot fragment tragedije, je pisan v jambičnih trimetrih ter ima za vsebino sestavek mladega, krulega karantanskega vojvode Vladuha z devetdesetletnim, ponosnim vodjo paganskih Slovencev, Drohom, pred bitko, v kateri zmaga krščanstvo. V prizoru se je neki slovenski književnik jako pohvalno izrszil; izvestno bode tudi p. n. občinstvu kot izvirna novost ugajal.

(Utonila) je minolo nedeljo dopoldne 2½ leta stara Marija Babič iz Bistrice pri Podbrezju v bližnjem potoku. Stariši, pazite na svoje otroke!

(Nečelnitvo podružnice sv. Cirila in Metoda) za Kostanjevico uljudno vabi vse častite družabnike k obnovega zboru, ki bo v ponedeljek dne 8. avgusta ob 2. uri popoldne v prostorih bralnega društva.

(Čveterorazredno deško ljudsko šolo v Škofji Loki) je obiskavalo 309 učencev; za višji red je bilo sposobnih z odliko 71, sposobnih 135, nesposobnih 80, neizprašanih je ostalo 23, za srednje šole se jih je oglasilo 12.

Narodno gospodarstvo.

Zgodovinske črtice o zboljšavah v poljedelstvu.

Spisal kulturni zemljemerec A. Čadež v Ljubljani.

Zemljo obdelovati je bilo človeku najprej zapovedano, da si pridobi potrebnega živeža; najčastitlivejša zgodovinska knjiga, sveto pismo, to pravi. Ko je izgnal Bog prva dva človeka iz raja, rekel jima je: „Prekleta bodi zemlja, v trudu se boš od nje živil vse dni svojega življenja. V potu svojega obraza bodeš jedel svoj kruh.“

V zgodovini vidimo, da je imelo v starem veku pri vseh velikih in omikanih narodih glavno vlogo poljedelstvo. Ono je bilo podlaga vsem socijalnim razmeram, noben narod se ni dolgo vzdrževal, nobeno kraljestvo ni imelo daljšega obstanka, ako ni bilo postavljeno na tej podlagi. Za poljedelstvo skrbeli so vedno zeló veliki vladarji starega in novega veka, in zgodovina je vselej skrb za poljedelstvo prištevala glavnim vrlinam kakega vladarja. Do kako častnega opravila je povzdignil Mozes gospodarstvo! Celó kralji so se morali baviti z njim, in Salomon je hodil za svojimi čredami.

A skrbeli niso le, kako bi se pripravljeno polje dobro obdelovali, marveč tudi, kako bi prebivalstvu, naraščajočemu v cvetočih državah, pridobili za obdelovanje nova zemljišča. Pri tem delu pa je bilo navadno mnogo težav, in ali so bile bolj ali manj srečno zmagane, to je predmet, o katerem nam pričuje zgodovina.

Izvestno pa je, da je bila zemeljska površina v svojem prvotnem stanu, predno se je razširil človeški rod, pokrita večinoma z močvirji; še le polagoma je spremenilo naraščajoče človeštvo tla v rodovitna polja; svetopisemsko poročilo o vesoljnem potopu, grške, egiptanske in indijske bajke kažejo na to.

Sicer se pa dozdeva, da so prej obdelovali svet z dovajanjem vode, kakor s tem, da bi bili vodo odvajali in sušili močvirja; to je pa tudi prav naravno, ker je človek izvestno najprej suha tla obdeloval; ako pa je tlem pošla mokrota, skušal je je umetno dovesti. Od todi tudi obluba, Izraelcem dana v Egiptu: „Dežela, v katero greš, ni kakor egiptovska dežela, na katero si, ko si sejal svoje seme, vodo napeljeval s svojo nogo (brčkone s kolesom), temveč ima hribe in planjave, ter izpod neba pričakuje dežja.“

Kaže se, da je bilo obdelovanje zemlje z dovajanjem vode v Egiptu že v predzgodovinski dobi zeló razvito in popolno. V Egiptu je bilo nekaj tako razvito poljedelstvo, da je redila dežela na površju, kjer biva danes okrog dva milijona prebivalcev, tedaj osem milijonov ljudi. Zmanjšalo se je v tolikem številu prebivalstvo, ker so bile porušene velkanske naprave za dovajanje vode. Še le v najnovejšem času so se pričeli zopet zanimati za obdelovanje v tem oziru.

Arabija in Sirija sta bili tudi v starem veku bolj obdelovani, kakor danes; rodovitni so ju napravljali z dovajanjem vode; namakano Arabijo so imenovali „srečno“. O rodovitnosti Palestine radi namakanja (napeljevanja vode) nam mnogo pripoveduje sveto pismo, posebno razvito pa je bilo poljedelstvo v Asiriji, kjer sta dajala Efrat in Tigris najboljše vodo. Babilon in Ninive sta ležala na rodovitnih poljanah, dokler se je skrbelo za naprave za napeljevanje vode; danes so te naprave porušene, in tudi veliki bogati mesti sta v razvalinah.

Indija ima zahvaliti svojo srečo in svoje bogastvo v prvi vrsti napravam za dovajanje vode. Te naprave so pod angleško vlado posebno v najno-

vejšem času skrbno vzdržavali in pomnoževali, s tem se je pa tudi zvišala rodovitnost, in žita se sedaj vedno več izvažajo. Postavljeni so vodnjaki (reservoirs), kateri imajo tako velik obseg, da mi niti pojma nimamo, zakaj mnogo jih je, ki imajo 1500 do 1600 hektarov površine.

Velika naprava, da more Ganges poplavljeni, pripravila je angleška vlada. Sedaj ima že nad 2000 kilometrov dolžine in daje v sekundi nad 300 m³ dobre rodovitne vode. S to vodo je bilo že nad štiri milijone hektarov puste, nezdrave zemlje premenjene v cvetoča polja. To podjetje stane nad 20 milijonov goldinarjev, in ta svota se obrestuje dosedaj s pridelki onega sveta z 20 odstotki. Ta dela se pa še vedno vneta nadaljujejo in vedno krasnejše lice pridobivajo odotne pokrajine, ker so posajene s sadnim drevjem, oljkami in murbami, prej radi mrzlice nezdravi kraji so sedaj cvetoča zemljišča.

Najstarejši omikani narod, Kitajci, ima že iz časov, katerih niti ne moremo določiti, naprave za dovajanje in odvajanje vod. Sezidali so v ta namen zelo umetne vodovode, ki so dolgi več 1000 km.

(Dalje sledi.)

Glasba.

Missa „in honorem s. Joseph“. Ad voces inaequales cum organo. Auctore P. Angelico Hribar O. S. Fr. In memoriam jubilaei XXV. annorum sacerdotii. Pr. 50 cr. Labaci, 1892. Sumptibus et literis Rudolph Milic.

Pred nami leži krasno tiskana maša označena naslova, o kateri nam je bilo znano, da jo je gospod skladatelj imel že pred leti v rokopisu ter jo nameraval dati v tisek. Po tem, da je to mašo gosp. skladatelj v znani svoji prijaznosti ocenjevalju in drugim mnogokrat omenjal, sodili smo, da ima on do tega svojega dela mnogo veselja. Varali se nismo, da smo pričakovali od priljubljenega nam skladatelja prav v tej maši kakega odličnega dela, ker moramo nepristransko priznati, da je to delo g. Hribarja izmed vseh njegovih dozdej obelodanih del najboljša. Med vrline te maše štejemo v prvi vrsti nje melodijozni in krasno vravnani tok. Glavni motiv tej maši vzet je iz 1. štev. „Pred Bogom“ v Ceciliji, o kateri se čita, da je „slovenska“, mi pa trdimo, da je povsem cerkvena, akoravno je izrasla na slovenskih tleh. Motiv te maše pa se vije po celi skladbi kakor rudeča nit, deloma v strogih, deloma v prostih imitacijah in dela vse delo enojno, celotno; Nemeč bi rekel: „Aus einem Guss.“ Pohvalno nam je omeniti tudi zmernosti, katere se je posluževal gosp. skladatelj. Imitacije sledijo pri glavnih odstavkih, a nikoli ne pretirano „überladen“; o polifoniji, brez katere krasna maša ni, smemo trditi, da je po najboljših pravilih kontrapunktične estetike vravnana in da bode narejala vselej globok vtis na poslušalca. Prelepe so imitacije v „Gloria“ pri „Domine, Domine Fili, Domine Deus, Agnus Dei, miserere nobis“. „Credo ima zopet mnogo takih mest, ki bodo poslušalca globoko ginila.

Umesten se nam zdi tukaj „varan postop“ „Trugfolge“ pri: „Et in carnatus“ iz predhajajočega d-dura v hes-dur. Značilen in jako lep je tudi kontrapunktično izpeljani konec „Et vitam venturi saeculi. Amen.“ Gosp. skladatelj v resnici nikoli ni v zadregi s svojim akordskim in kontrapunktičnim gradivom; človeku se zdi, da bo konec umetnih in lepo donečih glasbenih oblik, a temu ni tako: dalje ko piše, lepše, prijetnejše mu vse doni ter se mu izvaja izpod spretnega peresa tako, kakor bi ne smelo novih oblik in lepote nikoli primanjkat. V zadregi veliki smo, kateremu oddelku maše bi dali prednost, ker je vsa maša toliko lepa, da imamo za njo le izredno pohvalo.

Ker pa gosp. skladatelj piše v duhu reforme cerkvene glasbe, t. j. strogo cerkveno, naj nikdo ne misli, da bode našel v skladbi kje toliko priljubljenih sentimentalnih „Mondscheinarien“, zloženih v duhu posvetne bolesti, ki je baje „narodnega duha“, seveda importiranega iz koroških in gornještajerskih jodlerjev; marveč tu je vse duhovito, blaženo in zatorej treba jemati v poštev ne le zgolj

čuvstvo — ampak razum. Trditi smemo, da ga pri nas ni društva, ki bi bilo za glasbeno umetnost toliko storilo, kakor prav cecilijansko, katero se pa napada javno po nepoklicanih in nevednih organih in osebah. Dovolj naj se nam pri tej priliki izreči: „Ako se bo to še naprej godilo, nam se bodo krave posmehovale.“ Ni estetično, pa je potrebno! Skrbeti nam je vsem brez razločka stanu in poklica, da se glasba, bodisi cerkvena ali svetna preravna v duhu starih klasikov. Saj so merodajni krogi že v operi prevideli, da ne gre več na ta način dalje, rekoč: „Auch in der Oper muss man umkehren, sonst kommt man mit vollendetem Wahnsinn hinaus.“ Naj le kričijo naši „liedertasterji“, kar hočejo, ne bojimo se jih; za nami in za nas je cel izobražen svet.

V celi maši omenimo samo to: V „credo“ pri „Pontio Pilatio“ je v zadnjem udarcu pri Pi-lato dobro pripravljena disonanca v altu, g, ki pa se noče v prvem udarcu naslednjega takta še razvezati

v fis, naj se to raje precej zgodi tako: $\begin{matrix} a & b & a \\ \text{fis} & \text{fis} & \text{g} \\ \text{la} & & \text{to.} \end{matrix}$

V „sanetusu“ naj poje alt pri „Sabaoth“ še dve osminki na zlog Sa, in ba na zadnji osminki e-fis, da ne bo napačnega povdarka.

Gosp. skladatelj je podal s te mašo rojakom svojim lep dar, naša dolžnost pa je, da tako izborna delo pohvalno omenimo in na vso moč priporočamo. Cecilijanskemu društvu pa, ki rodi tako izborne cvetke svoje muze, iz dna srca čestitamo. Fajgelj.

Telegrami.

Dunaj, 25. julija. Notranje ministerstvo je ukazalo gališki in bukovinski deželni vladi, da ne smeta dovoljevati delavcem, božjepotnikom, sejmarjem itd. prehoda v Rusijo, dokler kolera ne poneha.

Dunaj, 26. julija. Grofica Marija Waldeck se je danes poročila z grofom Henrikom Luchesi-Palli.

Dunaj, 26. julija. Corr. bureau je pooblaščen izjaviti, da so časnikarska poročila o odstopu vojnega ministra izmišljena.

Pariz, 26. julija. Smanje gledišče se je zrušilo; od 700 gledalcev je 80 ranjenih.

Chartres, 25. julija. V zavodu za umobolne je za kolero zbolelo 42, umrlo 20 oseb.

Peterburg, 29. julija. V Nižnij Novgorodu je zbolelo za kolero 29 oseb. Semen je prične v sredo.

Umrli so:

23. julija. Marija Grajzar, ključavničarjeva hči, 1¹/₂ leta, Streliške ulice 11, typhus. — Hedvika Kaspret, profesorjeva hči, 23 dni, Gradišče 16, convulsiones. — Franc Ehrfeld, gostilničar, 59 let, Ključavničarske ulice 3, jetika. — Franc Breskyar, hišni posestnik, 48 let, Opekarska cesta št. 53, srčna hiba.

Tuji.

24. julija.

Pri **Maltcu**: Reichenberg; Gusitsch, Duldner, Kmunke, trgovci, z Dunaja. — Pfeiffer, dvorni svetnik; Unger, stavbeni pristav; Duma, zasebnik, z rodbino, iz Trsta. — Schertsberger, trgovčeva soproga, in Schrotsberger z rodbino, iz Cvikave. — Drogenik s sinom in nečakinjo, in Četina, učitelj, iz Laškega Trga. — Beer, trgovec, iz Berolina. — Hamornik, major v pok., s soprogo, iz Celja. — Burda iz Beljaka. — Bittman, Wüstner, Friedrich, Hansburg iz Saksonskega.

Pri **Stonu**: Hochsinger, trgovec; dr. Wallad, vladni svetnik, z rodbino; baroninja Tomaschek; baroninja Pauman; Karađat, generalni tajnik; Mahatsek, uradnik, z Dunaja. — Prettner, zasebnica, z rodbino, iz Egipta. — Löffler; Evgen in Albert Sewadio, iz Trsta. — Valka, okr. inženjer, iz Novega Mesta. — Lasetzky s soprogo iz Ljubljane. — Deutsch, trgovec, iz Gradca. — Spitzer iz Beljaka. — Ružič z Reke. — Linke, trgovec, iz Trsta. — Moline, zasebnik, iz Tržiča. — Novaković, učitelj, iz Belega Grada.

Pri **Južnem kolodvoru**: Liebert in Pfeiffer iz Freiberga. — Fizia, potovalec, z Dunaja. — Schwerg, fotograf, s soprogo, iz Pirne. — Marchioro, potovalec, iz Trsta. — Ambrož iz Pulja. — Kühnel, tovarnar, s Češkega.

Pri **avstrijskem caru**: Poschinger, inženjer, iz Bovevelj. — Cerar, posestnik, s hčerjo, iz Blagovice. — Čampa, učitelj, s soprogo, iz Trsta. — Schlamberger iz Celja. — Kuter s soprogo iz Celovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu		
7. u. zjut.		737.4	19.0	vzhod	del. oblak.
2. u. pop.		735.2	21.3	"	"
9. u. zveč.		736.5	19.5	sever	"

Srednja temperatura 19.7°, za 1.0° nad normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. julija 1892.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld.	406,627.000	(— 3,016.000)
Kovinski zaklad	"	247,936.000	(+ 1,017.000)
Listnica	"	132,988.000	(— 6,711.000)
Lombard	"	23,460.000	(— 332.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld.	52,179.000	(+ 4,316.000)

Razglas.

Zaradi oddaje

stavbe novega okrajnega mostu čez Savo med Smlednikom in Sbiljami na okrajni cesti Loka-(Medvode)-Kamnik vršila se bode

dné 16. avgusta t. l. dopoldne ob 10. uri

javna dražba v občinski pisarni v Kranju in pri tej priliki izklicalo:

1. Stavba lesenega mostu z obrežnimi zidovi za 13.000 gld.
2. Preložitev obestranskih cest za 5.000 "

Vabijo se k tej dražbi vsi podjetniki z dostavkom, da ima vsakdo pred ustno obravnavo vročiti načelniku komisije 5% varščine v znesku 900 gld.

Dotični načrti in pogoji, kakor tudi vsa druga sredstva ležijo podjetniku na razpolaganje v ogled v občinski pisarni v Kranju ob navadnih uradnih urah.

Cestni odbor v Kranju,

dné 25. julija 1892.

Dunajska borza.

Dné 26. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 90 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 45 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 90 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 65 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	312 " — "
London, 10 funtov strl.	119 " 60 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 50 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 67 " "
Nemških mark 100	58 " 52 1/2 "

Dné 25. julija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2 %	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	191 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2810	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	98 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 19 1/2 "
Laških lir 100	45 " 85 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, L. Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.
4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijjo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta promese
cele gld. 14 1/2, petina gld. 4 in kolek 50 kr.
Glavni dobitok 300.000 gld. av. velj.
Žrebanje že dné 1. avgusta!